תנ״ך · אחרונים · חיד״א · חומת אנך · נביאים

חומת אנך על צפניה

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חומת אנך על צפניה

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חומת-אנך-על-צפניה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פסוק יב 4
פרק ב 4
פסוק ג 4
פסוק ז 4
פסוק ט 5
פרק ג 5
פסוק ב 5
פסוק ח 5
פסוק י 5
פסוק יד 5
פסוק כ 6

פרק א

פסוק יב

בעת ההיא אחפש את ירושלם בנרות. אמרו בפסיקתא והובא בילקוט א"ר אחא אל תהי קורא אחפש בסמך אלא בשין אמר הקב"ה מוציא אותה אני לחירות כשם שהכתבתי בתורה וכי יכה איש את עין עבדו וכו' אני הכתי את שני עיניהם של בני שנאמר נסך עליהם ה' רוח תרדמה ויעצם את עיניהם אינו בדין שיצאו לחפשי הוי אומר אחפש את ירושלם עכ"ל ואפשר להבין דקדוק הכתוב במה שפסק הרמב"ם ז"ל פ"ה מה' עבדים הכה על עיניו וחסר מאורה אם אינו יכול להשתמש בה יוצא לחרות. וזה אפשר שדקדק הכתוב אחפש את ירושלם בנרות הכונה בשביל מאור עיניהם שהלך דגם אם חסר מאור העין לבד אף שהעין כדמותו בצלמו יוצא לחירות וכן ישראל עינים להם ולא יראו שחסר אור עיניהם דינא הוא דנפקי לחירות. ובא וראה רחמיו יתברך כי פשט הכתוב הוא חרון אף גדול ושם רמוז גאולתם וברגז רחם יזכור רח"ם רחמתי"ם כי לא כלו רחמיו:

פרק ב

פסוק ג

בקשו את ה' כל ענוי הארץ וכו'. אפשר במ"ש את ה' אלהיך תירא לרבות ת"ח וז"ש בקשו את ה' דהיינו שיחזרו בתשובה ויבקשו ת"ח ללמוד דרכי התורה והיראה. בקשו צדק בקשו ענוה אפשר שהכונה לתקן המ' ולתקן לאה כי צדק רומז למ' וענוה רומז ללאה וידוע דכונת תורה לשמה הוא לכוין להמשיך אורות ללאה וגם ע"י התורה יהיה יחוד קובה"ו וגם על ידי המצות וזהו בקשו צד"ק לתקן השכינה הנקראת צדק ע"י לימוד התורה והמצות. בקשו ענוה שהיא לאה על ידי כונת תורה לשמה אולי תסתרו ביום אף ה' דהגם דמי שהוא עניו מבטל גזרות רעות וניצול מהם. הכא דהוא חרון אף כולל ונהפך מדת רחמים למדת הדין כמ"ש ביום אף ה' שהוא מדת רחמים ונהפך למדה"ד וזהו אף ה'. ולזה שהוא חרון אף גדול לכך אני אומר אולי תסתרו כולי האי ואולי. ועוד שהם בגלות על עונות ראשונים ולזה בקשו צדק בקשו ענוה ואם תאבו תירשו את מחוז פלשתים כדמפרש והיה חבל לשארית יהודה עליהם ירעון וכו':

פסוק ז

כי יפקדם ה' אלהיהם ושב שבותם (**שביתם**). אפשר דכאשר יצאו מהגלות השלימו לברר ניצוצי הק' אשר בארץ ההיא בכח השכינה אשר עמהם ועמה יפקון וז"ש כי יפקדם ה"א ושב שבותם ניצוצי הק' אשר שם ואז ושב שביתם ותהיה גאולה:

פסוק ט

כי מואב וכו' ממשק חרול. ממש"ק גימטריא ת"פ חרו"ל עם ד' אותיות גימטריא חרם. וישראל שקבלנו רמ"ח מצות הוא רח"ם וברגז רח"ם יזכור בזכות אברהם גימטריא רח"ם:

פרק ג

פסוק ב

לא שמעה בקול. פירוש לקול הנביאים לא לקחה מוסר מגלות עשרת השבטים בה' לא בטחה הגם דכתיב ואתם הדבקים בה' חיים כלכם בה' לא בטחה פי' במ"ש ואתם הדבקים בה' ואמרו בזהר הקדוש הדבקים בה' אל אלהיה לא קרבה בעסק התורה כי כל התורה שמותיו של הקב"ה ועזבה התורה:

פסוק ח

לכו חכו לי. המתינו למה שאמרתי לי כי כל מקום שנאמר לי אין לו הפסק לעולם ואמרתי ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וכן כי לי בני ישראל עבדים וכן והיו לי לעם וכיוצא:

פסוק י

מעבר לנהרי כוש עתרי בת פוצי יובלון מנחתי. פירש רבינו האר"י ז"ל עתרי בת גימטריא ב"פ ישראל ת"ת פוצ"י גימטריא מקום יובילו"ן מנחתי גימטריא איש איש כמספר בכתר דהיינו יעלו מן הגלות פוצי גימטריא מקום מת"ת בכת"ר:

פסוק יד

רני בת ציון. אפשר לפרש דאע"ג דקול באשה ערוה ואמרו בסוף סוטה זמרן נשי ועניין גברי כאש בנעורת מ"מ אמרו פ' כל היד היכא דאיכא אימתא דשכינתא בטלים הרהורים. ומה גם לעת"ל דליכא יצה"ר ולשמחת מצוה שרי וזה רמז דרך דרש רני בת ציון בת ממש שהנשים משוררות לשמחת מצוה. הריעו ישראל הזכרים עניין גברי שמחי ועלזי בת ירושלם כלומר בנות ירושלם הנשים בשמחת מצוה כי הסיר ה' משפטיך בגליות ואביזרייהו. וכי תימא קול באשה ערוה וזמרן נשי ועניין גברי כ"ש דאסיר לז"א פנה אויבך נתבטל היצה"ר ועוד ה' בקרבך איכא אימתא דשכינה לא תיראי רע אין פחד מהרהורים כי לא תראי מהרע אך איכא מורה שמים ואימתא דשכינה אהני גם כי איכא יצר הרע כמדובר כל שכן דנתבטל יצה"ר ולשמחת מצוה כמדובר שרי. ביום ההוא יאמר לירושלם אל תראי מיצה"ר ציון אל ירפו ידיך מהדבקות ומעסק התורה כי נתבטל היצה"ר:

פסוק כ

בעת ההיא אביא אתכם וכו'. אפשר לרמוז במ"ש מהרימ"ט ז"ל דבמקדשים היו בחינת אירוסין והקדושין על תנאי שלא יעבדו ע"ז ונתבטלו הקדושין ולעת"ל יהיו קדושין חדשים ונשואין בחצר דידיה ואותו הקשר והיחוד שהיה בין ה' ובין ישראל יחזור כפלי כפלים לעד לעולם. וז"ש בעת ההיא אביא אתכם כי הקדושין על תנאי ונתבטלו. וכי תימא א"כ נתבטלה האהבה והקשר אשר בינינו לז"א ובעת קבצי אתכם לשון קדושין כמ"ש עצורתי פ"ק דקדושין וז"ש ובעת בהא שעתא קבצי אתכם לשון קדושין ולענין היחוד והאהבה יגדל נא מאד מאד כי אתן אתכם לשם ולתהלה ואז יהיו נשואין לעד:

בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר ה'. אפשר במ"ש בפסיקתא דאמר הקב"ה שנצא לחירות בשביל שלקינו בעינינו וא"צ גט שחרור דשן ועין כתוב בתורה כמ"ש פ"ק דקדושין וז"ש בשובי את שבותכם שתהיו בני חורין לעיניכם בשביל עיניכם שהכיתי וכי תימא צריך גט שחרור לז"א אמר ה' כלומר כתוב בתורה דבשביל עין יוצא לחירות ואין צריך גט שחרור הוא ברחמיו יגאלנו למען שמו והיתה לה' המלוכה מלך חפץ בחיים: